

การควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ

ด้วย พรบ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561 มาตรา 79 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการควบคุมภายในถือเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานตามภารกิจมี ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพประหยัด และช่วยป้องกันหรือลด ความเสี่ยงจากการผิดพลาด ความเสียหาย ความสิ้นเปลือง ความสูญเปล่าของการใช้ทรัพย์สิน หรือการกระทำอันเป็น การทุจริต

กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์
กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการ
ควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 ให้
หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

การควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ

เก่า

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2544

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุม
ภายใน พ.ศ.2544

ใหม่

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง
ของรัฐ พ.ศ.2561
มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วย
มาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุม
ภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม 2561

การควบคุมภายในของหน่วยงานภาครัฐ

วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

เก่า

1. วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations : O)

การบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดูแลทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลืองหรือการทุจริตของหน่วยรับตรวจ

2. วัตถุประสงค์ด้านการรายงานทางการเงิน (Financial : F)

การรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ภายในและภายนอกหน่วยรับตรวจ เป็นไปอย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance : C)

การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

ใหม่

1. วัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงาน (Operations : O)

ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายด้านการดำเนินงานด้านการเงิน ตลอดจนการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันและลดข้อผิดพลาดของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ

2. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reportion : R)

การรายงานทางการเงินและไม่ใช้การเงิน ที่ใช้ภายในและภายนอกหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการรายงานที่เชื่อถือได้ ทันเวลา โปร่งใส หรือข้อกำหนดอื่นทางราชการ

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ (Compliance : C)

การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะ รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของทางราชการ

เก่า

จัดทำคำสั่งระบบควบคุมภายใน

1. คณะกรรมการ
การควบคุมภายใน
ของหน่วยงาน
(กรมกำหนดให้มี)

2. คณะกรรมการ
ติดตามประเมินผล
ระบบควบคุมภายใน
ระดับกรม/หน่วยงาน

การจัดทำรายงานการประเมินผลระบบควบคุมภายใน
ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ฯ

หน่วยงานย่อย

หน่วยรับตรวจ
(กรมอนามัย)

ผู้ตรวจสอบภายใน

แบบ ปย.1

แบบ ปอ. 1

แบบ ปส.

แบบ ปย.2

แบบ ปอ. 2

แบบ ปอ. 3

ใหม่

จัดทำคำสั่งระบบควบคุมภายใน

คณะกรรมการ
ประเมินผลการควบคุมภายใน

จัดทำรายงานการประเมินผลระบบควบคุมภายใน
ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง พ.ศ.2561

หน่วยงานที่
จัดตั้งใหม่
หรือปรับ
โครงสร้างใหม่

หน่วยงาน
ของรัฐ
(กรมอนามัย)

ผู้ตรวจสอบ
ภายใน

กระทรวง

1. แบบ วค. 1
2. แบบ วค. 2

1. แบบ ปค.1
2. แบบ ปค.4
3. แบบ ปค.5

1. แบบ ปค.6

1. แบบ ปค.2

เก่า

ระยะเวลาการดำเนินการ
จัดทำรายงานผลการประเมินระบบควบคุมภายใน
ของกรมอนามัย และหน่วยงานย่อย

รอบ 12 เดือน (สิ้นปี)	รอบ 6 เดือน (ปีถัดไป)
หน่วยรับตรวจ (กรมอนามัย)	หน่วยรับตรวจ (กรมอนามัย)
แบบ ปอ.1	
แบบ ปอ.2	
แบบ ปอ.3	
แบบติดตาม ปอ.3 (ถ้ามี)	แบบติดตาม ปอ.3
หน่วยงานย่อย	หน่วยงานย่อย
แบบ ปย.1	
แบบ ปย.2	
แบบติดตาม ปย. 2 (ถ้ามี) (กำหนดให้ทำตามตัวชี้วัดกระทรวงฯ)	แบบติดตาม ปย. 2
แบบติดตาม ปอ. 3 (ถ้ามี) (คกก.กรมฯ กำหนดให้หน่วยงานย่อยทำ)	แบบติดตาม ปอ. 3 คกก.กรมฯ กำหนดให้หน่วยงานย่อยทำ)
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	
Flow chat (กระบวนการสำคัญ)	

ใหม่

ระยะเวลาการดำเนินการ
จัดทำรายงานการจัดวางระบบการควบคุมภายใน
ระดับหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานจัดตั้งใหม่หรือปรับโครงสร้างใหม่

วค.1 ส่งผู้กำกับดูแล ภายใน 60 วัน
วค.2 นับแต่วันที่จัดวางระบบ

คณะกรรมการจัดทำรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน
ระดับหน่วยงานของรัฐ (ระดับกรม)

ปค.1 ส่งผู้กำกับดูแล และกระทรวง
ปค.4 เจ้าสังกัด ภายใน 90 วัน นับแต่วัน
ปค.5 สิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทิน

ผู้ตรวจสอบภายใน

ปค.6 ส่งผู้กำกับดูแล และกระทรวง
(สอบทานการควบคุมภายในของ
หน่วยงานของรัฐ) เจ้าสังกัด ภายใน 90 วัน นับแต่วัน
สิ้นปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทิน

กระทรวงเจ้าสังกัด

ปค.2 ส่งรายงานต่อกระทรวงการคลัง
ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้น
ปีงบประมาณหรือสิ้นปีปฏิทินแล้วแต่
กรณี